

Ya'a tse'e je nák juu' ve'e je Santiago jyaay

1 Atse'e je Santiago, je Nte'yam jets je Maja Vintsán Jesucristo je myutoompa je myupajkpa. Máyam ątse'e je Dios ntuknukextu vannumakmejtsk viijn je Israel ja chaan je kyoó juu' ve'e tsuunidup ka to'k viijnap yaja naxviijn.

Je vijin je kejon juu' ve'e je Nte'yam yajkyp

2 Utsta ajchta utsta tsaq'ada, xqondukta ku ve'e xyaknaxta oyjuu' tsaachpaatuna.

3 Mnuja'vidup xa ve'e ku ve'e xmuténada je tsaachpaatun je'e kajx ku ve'e je Jesucristo xjaanchjávada, ve'em tse'e xjajt'ata'atstat vintso ve'e juu xmuténadat.

4 Muténada oy ja tsaachpaatun juu' ve'e myakanajxtup pán joma vaate'e kyukaxa, ve'em tse'e makk m'ijttinit to'k muk je Jesucristo maat, ka'a tse'e ti mka'ijtuxjadat.

5 Pán jem xa ve'e nuto'k miitsta juu' ve'e ka'ijtuxjup je vijin je kejun, amótuvuts je Nte'yam jetse'e myo'ojut, ax mo'ojupts je'e ve'e, kux tyoojinjip je'e ve'e je maa'yun anañujoma, ka'a tse'e duko'oyjáva ku ve'e je jayu juu y'amótuxjú.

6 Ax vinkopkts je'e ve'e jetse'e dujaanchjávat jets tyónup je'e ve'e je Nte'yam juu' ve'e y'amótup, ka'a tse'e myejtsvinmáyut. Kux je'e juu' ve'e mejtsvinmaayp, ve'emts je'e ve'e ax jo'n je maaxy naaj juu' ve'e je poj yakpe'tsmiijnjup yakpe'tsxajpjup.

7 Pan pan xa ve'e mejtsvinmaayp, ka'a tse'e vyinmáyut jets mo'ojup je'e ve'e je Nte'yam juu ve'e y'amótup,

8 vinmamyiimp vinmaxyajppts je'e ve'e jetse'e to'k aaj to'k joöt juu' dükatún.

9 Je uts je ajch ukpu je uts je tsä'q juu' ve'e ayoovdup, va'ants je'e ve'e duxoondükta kux ñumájidup je'e ve'e jaja je Nte'yam vyinkujk.

10 Jets je uts je ajch ukpu je uts je tsä'q juu' ve'e kumeen, va'an tse'e duxoondükta kux ka ja myeen kajxape'e je Nte'yam yakmájajada. Najxp xa ve'e yam ya it ku ve'e je jayu kyumeenada; ve'em xa je'e ve'e ja kumeen jayu ax jo'n je yukjoötmit puj, ka'a tse'e jyek.

11 Ku ve'e je pi'k ojts aajy jetse'e je pyuj vyinka'avaatsni, ka'a tse'e y'uktsójini. Nay ve'empa tse'e je kummen jayu vyintókida ku ve'e nuyojk jyaa'knajkkumeenava'anjada.

*Ka'a ve'e pan pane'e je Nte'yam
yaktokintonuvaampy*

12 Xoondup xa je'e ve'eda pan pan jatye'e oy dumuténidup je tsaachpaatun, kux ku xa ve'e oy dkuyaknaxta, jyayejptinupts je'e ve'e ja joointykin juu ve'e xa'ma kajx ijtp, juu' ve'e je Nte'yam tyukvinva'nidup je'eda pan pan jatye'e tsojkjudup.

13 Ku xa ve'e je jayu tyokintonuva'añ, ni pana tse'e kyava'anut jets je Nte'yame'e yaktokintonuvaajnjup, kux ka'a xa ve'e pan y'o'yixju jetse'e je Nte'yam duvinma'yünmo'ot jetse'e duitsókut juu ve'e ka óyap, jets ka'ava ve'e

pan pāne'e ja Nte'yam je vinma'yūn mōojyjup jetse'e tyokintónut.

14 Juu' ve'e je jayu yaktokintonuvaajnjup, je'ets je'e ve'e ku ve'e je jayu je y'avintso vinma'yūn vyijjnkvávjū jetse'e tyokintónut.

15 Ax ku tse'e je jayu vyijjnkvávjū jetse'e tyokintónut, van'it tse'e je jayu tyokintún; jets ku ve'e je jayu kyatokinton'atuva, je'yapts je'e ve'e je xāaj jetse'e je tyokin yaktukkuvajtnit xā'ma kajx, ka'ats je'e ve'e je Nte'yam māat yítut.

16 Utsta ajchta utsta tsā'āda, juu' ątse'e ooy ntuntsojktup, ka'a tse'e mnamyaso'okjadat jetse'e pan mvin'āqā'njadat.

17 Nujom juu' ve'e oy jets va'ajts, kajxm tsots je'e ve'e je maa'yūn chāa'n, je Nte'yamts je'e ve'e duyajkp, je'e pāne'e dupāqm nōujom juu' jatye'e ajajp ata'kxp jem tsajpootm. Ka'a tse'e je Nte'yam tyíkuts, jyajtykutyuump je'e ve'e juu' jatye'e kyajtsp.

18 Kux ve'eme'e dūtsāk, je'e kajx tse'e je Nte'yam je nam joojntykin xmo'yumdi ja ayook kajx juu' ve'e tyúvam. Ve'em tse'e dūtuujn jetse'e n'ijtumdinit ax jo'n juu' ve'e ta'mitoo'vajkp jetse'e je Nte'yam yaktukmuyāx, uū'mda, juu' ve'e too'vajkp dujaanchja'vidu je Jesucristo.

Je'e pāne'e duvinja'vip duvintsā'kip je Nte'yam ax jo'n dupaa'ty du'akeega

19 Utsta ajchta utsta tsā'āda juu' ątse'e ooy ntuntsojktup, yakvinkópkada yū'u: Kāts'amotunaxta pān pān jatye'e mtuk'íxjūdup je Nte'yam je y'ayook, ka'a tse'e jatyi juu' xkótstat,

je'ę ve'e too'vajkp oy mpayo'o ydap juu' ve'e mkotsuvaandup. Ka'a tse'e jatyji mjötma'attat,

²⁰ kux ku xa ve'e je jayu jyotma'aty, ka'ats je'ę ve'e dütún juu' ve'e je Nte'yam chajkp.

²¹ Ja'a kajx tse'e, ka'a tse'e x'uktoondinit juu' ve'e kyapaatyp kyah'akeeguip, je kyo'oy je'ę juu' ve'e ooy tun'ijtp yaja naxviijn. Nuu'k aaj nuu'k joote'e xkuváktat je ayook juu' ve'e je Nte'yam pyaam jem mja'vin kajxmda jets juu' kajxe'e m'o'yuixjada jetse'e xjayejptinit je joojntykin ju' ve'e xa'ma kajx ijtp.

²² Tonda vintso ve'e vy'añ je Nte'yam je y'ayook, ka'a tse'e mnavyin'aq'njadat, ka'a tse'e mvinmáydat jets nvaatani je'ę ve'e ku ve'e x'amotunaxta jetse'e xkakutyonda.

²³ Je'ę sxa ve'e juu' ve'e du'amotunajxp je Nte'yam je y'ayook jetse'e dükakutyún, ve'emts je'ę ve'e ax jo'n to'k je jayu juu' ve'e je vyi9ijn je y'aaj dükakl'íxip jep ixun jaatp,

²⁴ y'ixpts je'ę ve'e vintso ve'e y'íxuva. Ku tse'e duvinva'kva'ach je ixun, van'it tse'e dujaat'yoki vintse ve'e y'íxuva.

²⁵ Ax je'ę juu' ve'e oy dupayo'yp vintso ve'e je Nte'yam to'k aaj to'k joöt dumutún dumupuk, jetse'e dükutyún, o'yixjupts je'ę ve'e jetse'e kyoo'ktokintoonnit. Pán tyuumpts je'ę ve'e ve'em jetse'e dükajaa'tyóki juu' ve'e tudu'amotunaxy, kunoo'kxjupts je'ę ve'e je Nte'yam.

²⁶ Pán pán xa ve'e dunasja'vip jets vyinja'vip vyintsa'kip je'ę ve'e je Nte'yam jetse'e oyvintgsova juu' dükäts, viinm tse'e ñavyin'u'u'ju, ka'a tse'e tyo'nuxju vintso ve'e dunasjava jetsz je

Nte'yame'e yakvinja'vip yakvintsa'kip.

²⁷ Je'ē pāne'e oy dūvinja'vip dūvintsa'kip je Nte'yam, je Dios Tee', ve'em ax jo'n dūpaa'ty dū'akeega, je'ē tse'e duku'ixp je ku'aā'k ónuñk jets je ku'aā'k ta'axtajk juu' ve'e tsaachpaattup, ka'ats je'ē ve'e dūmaqatnavyāā'njada je naxvijnit je kyo'oy je'ē.

2

Ka'a tse'e je jayu nvijink'íxumut

¹ Utsta ajchta utsta tsā'āda, mjaanchja'vidupe'e je nMaja Vintsánamda Jesucristo, juu' ve'e je majin qoy dütunjayejpp. Ni vin'ita xa ve'e je jayu xkavijink'íxtat.

² Va'an tse'e dütíjumda jets je'ydupe'e nūmejtsk je jayu joma ve'e mnay'amókajada, to'k tse'e pāne'e kumeen jets oro kākujáanax jetsz oy vítax, jets jado'k pāne'e ayoova jayu jets tum tókani je pyil'k vit.

³ Ax pan mvintsa'kidup tse'e je'ē juu' ve'e oy vítax jetse'e xnaajmadat: "Tsaana yaja oy tsuujntkun kujx", jetse'e xnaajmada je ayoova jayu: "Jeejyji tēna", ukpu "Tsaana yaja naxkujx joma ve'e ats ya ntsuujntkun",

⁴ pān jidu'um tse'e xnaajmada, mvijink'íxtup tse'e jetse'e je ko'oy vinma'yūn xyaktonda, mvinkoondup tse'e je jayu juu' ve'e mvintsa'kidup.

⁵ Utsta ajchta utsta tsā'āda, juu' atse'e ooy ntuntsojktup, amotunaxta. Je jayu juu' ve'e yaja naxvijjn yaktijtup ayoova jáyuda, je Nte'yamts je'ē ve'e vinkoojnjudu jetse'e ooy tyunjaanchjávajadat

jetse'e y'ijttinit jem y'am kya'm, jam joma ve'e y'ijttinit pan jatye'e je Nte'yam dutsojktup.

6 Ax miitsta, mviijn^kíxtupts miitse'e je ayoo^ava jayu jetse'e xyakmájada je kumeen jayu. Je kumeen jayu xa ve'e mnupajkvaatsjudup jetse'e mnuxa'aajada jej^a je tokin payo'yva vyinkujk, ¿ve'em xaja?

7 Je'^e tse'e duvinkojtspejttup je Cristo, juu' ve'e myaaxuxjudu jetse'e m'ijttinit je'^e je jyayu.

8 Jidu'um xa ve'e je Maja Vintsán je jayu dupava'añ, ve'em ax jo'n vya'añ jep Kunuu'kx Jatyán kujxp: "Tsokta je mmujantamda je mmuatktamda ve'em ax jo'n viinm mnachókjada." Jidu'um tse'e dupavaajñ. Pan mkutyoondup tse'e, oy tse'e xtonda.

9 Ax pun mviijn^kíxtup tse'e je jayu, tokints je'^e ve'e juu' ve'e mtoondup jets je pava'nun kajxe'e oy yak'ix jets ka'a ve'e xkutyonda je pava'nun.

10 Kux pan jem xa ve'e je jayu juu' ve'e dükutoomp je pava'nun, tun to'k viijnji tse'e je pava'nun dükakutyún, ax taamp tse'e jep tokin jaatp, ve'em ax jo'n ni to'ka kudükakutuujn jo'n.

11 Kux je'^e pane'e vaamp: "Ka'a tse'e xyakvintsa'kintókidat je navyajkun", je'^e tse'e vaampap: "Ka'a tse'e myakjayu'oo'ktat." Qyame'e xkayakvintsa'kintókida je navyajkun, pan myakjayu'oo'ktup tse'e, ka'a tse'e xkutyonda je pava'nun.

12 Tonda jets kotsta juu' ve'e oy, juu' ve'e pyaatyp y'akeeguip. Mnua'vidup tse'e jetsz yaktokimpayo'yumda^e je'^e kajx ku ve'e nkayakjatumda jetse'e je Nte'yam xputajkimdat jetse'e nkoo'ktokinto'numdinit.

13 Kux ka'a xa ve'e je Nte'yam je jayu dütukmo'otut pən pəne'e ja myujayu dukatukmo'tp; je'e ve'e pən pəne'e je tukmo'tun dujayejpp.

Ku ve'e juu'yakjaanchjáva jetse'e juu'yaktún

14 Utsta ajchta utsta tsa'qda, qvintsos je'e ve'e tyun ku ve'e je jayu vya'añ: "Njaanchja'vip ətse'e je Nte'yam", pən ka'a ve'e dütún ax jo'n je Nte'yam dutsaq? Ka'a xa je'e ve'e y'o'yixjut jetse'e dujayéput je joojntykin juu ve'e xə'ma kajx ijtp ku ve'e vya'añ jets jyaanchja'vipe'e, jetse'e dukatún ax jo'n je Nte'yam dutsaq jo'n, qve'em xaja?

15 Va'an tse'e dütijumda jets jeme'e nuto'k je uts je ajch ukpū je uts je tsa'q juu' ve'e je vit je'4 xox ukpū ke kaaky je naaj ka'ijtuxjup.

16 Pən ka'a tse'e xmo'oda je vit je xox jets je kaaky je naaj juu' ve'e ka'ijtuxjup, qti tse'e oy mtoondup pən mnuyujmidup: "Je Nte'yam tse'e mkunoo'kxjup, jokx tse'e mnaajk'ítjut jetse'e oy mkaayvat"?

17 Ax ve'em tse'e, ka'ats je'e ve'e tyun ku ve'e je jayu vya'añ jets jyaanchja'vipe'e je Nte'yam jetse'e dukatún ax jo'n je Nte'yam vya'añ.

18 Nunajtp xa ve'e ku ve'e nuto'k vya'anut: "To'k xa ve'e pəne'e je Nte'yam dujaanchja'vip, jado'k tse'e pəne'e dutoomp je y'oy je'e." Jidu'umts atse'e n'atsav: Yaknuke'xnatakats n'it jetws mjaanchja'vipe'e je Nte'yam ku ve'e xkatún juu' ve'e chajkp, ax nyaknuke'xnatajkipts atse'e jets njaanchja'vip ətse'e je Nte'yam je'e kajx ku ətse'e ntun juu' je'e ve'e chajkp.

19 Mjaanchja'vipts mitse'e jets jeja ve'e to'kji je Nte'yam. Qyts je'e ve'e ku ve'e xjaanchjáva. Ax ka je'e kajxyap tse'e ja Nte'yam je jayu dukatokimpum. Jyaanchja'viduvap tse'e je ko'oyjáyuvapta jets jeja ve'e to'kji je Nte'yam, je tsaq'aga kajx tse'e myívupta.

20 Mits, jayu juu' ve'e ve'em vinmaayp, ka'a xa ve'e oy xpayo'oy. Je'e ve'e mtsajkp jets qts mitse'e ntuk'ixut jets ka'a je'e ve'e tyun ku ve'e je jayu vy'añ jets jyaanchja'vipe'e je Nte'yam ku ve'e dukatún juu' ve'e je Nte'yam chajkp?

21 Je Nte'yam tse'e dukatokimpaam je njupit jáyuvamda Abraham je'e kajx juu' ve'e tyoon, je'e ve'e ku ve'e je y'ónuk dupuujm jem yojaxpejtun kajxm jetse'e je Nte'yam du'uktukvintsaq'agavaajñ.

22 ¿Kaä ve'e xvinmotu jets juu' ve'e tyoon, je'e tse'e duyakpook juu' ve'e jyaanchja'vi? Juu' ve'e je Abraham tyoon, je'e tse'e duyaknuke'xnatajki jets jyaanchja'vi ve'e je Nte'yam.

23 Ax ve'em tse'e tyoojnji je Kunuu'kx Jatyán juu' ve'e vaamp: "Jyaanchja'vi ve'e je Abraham je Nte'yam. Ax je jyaanchja'vin kajx tse'e je Nte'yam kyatokimpajmjji." Vaampap xa ve'e je Nte'yam: "Nmaatnayja'vijup atse'e je Abraham."

24 Ax ve'em tse'e, yaknuja'vip xa ve'e jets je Nte'yame'e je jayu dukatokimpaamp je'e kajx juu' ve'e je jayu tyuump, ka je'e kajxjyape'e ku ve'e vy'añ jets jyaanchja'vipe'e.

25 Nay ve'em tse'e jyajtpa maat je ko'otya'axap Rahab. Ka'a tse'e je Nte'yam tyokimpaajmjji ja'a kajx juu' ve'e tyoon. Je Rahab tse'e oy dukuvajk je jayu juu' ve'e du'ixtu je it jetse'e duputajki jetse'e

ñajkxtat ku ve'e je viijnk too' d_upajktini.

²⁶ Ve'em ax jo'n je jayu je ñi'kx je kyopk kyatún ku ve'e je jya'vin tyukva'achju, ve'em tse'e kyatoompa ku ve'e je jayu vyā'anda jets jyaanchja'vidupe'e je Nte'yam jetse'e dukatonda ax jo'n je Nte'yam d_utsak.

3

¹ Utsta ajchta, ka'a xa miitse'e to'k ka'ajyji mnapyámjadat juu' ve'e je jayu d_utuk'íxtup je Nte'yam je y'ayook jeja je n_umay jayu vyinkujk. Mnua'vidup xa ve'e jets nuvinxup uu'me'e nyak'ixpajkumda, n_uyojk m_akk tse'e je Nte'yam xt_okimpayo'yumdat jets ka'a ve'e je'e juu' ve'e kayak'ixpajktup.

² Anañujoma xa ve'e ntontókimda nk_ojstókimda. Je jayu juu' ve'e ni vin'ita kakajtstókip, oy jets va'ajtsts je'e ve'e je jayu, o'yixjupts je'e ve'e jetse'e ñaa_{jj}kutojkuxu.

³ Mp_aajmjimdup xa ve'e je jaach je y'ajén jep y'ávup jetse'e xk_atsupajkumdat, x'o'yixumj_udup tse'e jetse'e xyakja'mdat p_un joma ve'e ntsojkumda.

⁴ Nay ve'empa je barco, óyam je'e ve'e maj jetse'e je m_akk poj tyi'itsju, o'yixjupts je'e ve'e juu' ve'e yakyo'yjup jetse'e du_yaknajkx_ut p_un joma ts_o ve'e d_utsak je pi'k k_upukajxji juu' ve'e yaktijp timón.

⁵ Nay ve'empa tse'e jyajtpa ma_at je toots, jyapi'ka tse'e, májum tse'e je k_ats du_yakvimpit. Ve'em ax jo'n jem yukjo_otm, maj_a aa'k, jetse'e jyatunyuu'nama je pi'k jaajn myachjou, jetse'e jompaatji tyoya.

6 Ax je toots, ve'e emts je'e ve'e ax jo'n je pi'k jaajn juu' ve'e o'yixjup jetse'e myajivimpítut. 11 Qoy xa ve'e kyatun'oya juu' ve'e yajéjiп ja toots kajx. Je toots kajx tse'e nujom je jayu duyaktáñ jap tokin jaatp. Ve'em xa ve'e je toots ax jo'n kuyakna'k je jaajn joma ve'e je jayu xalma kajx chaachpaattinit jetse'e ja jayu duyakvintóki.

7 Q'yixjupts je'e ve'e je jayu jetse'e duyakyójut oyjuu' tanuka, je yukjootmit tánuk, je jeyyyva tánuk, je tsaa'n, jets je nátánuk. Ax ta tse'e duyakyuj.

8 Ax ni pana tse'e kya'o'yuixju jetse'e je toots duyakyójut, ni pana tse'e je toooots dukayakkutujkja. Qooyts je'e ve'e kyatun'oya! Ve'em xa je'e ve'e ax jo'n ja tsaa'n je xyavat.

9 Ja toots xa ve'e ntuk'oñukojtsimdup je nMaja Vintsánamda, je Dios Tee', je toots tsee^e ntukko'oñukojtsimdup je nmujáyuvamda, juu' ve'e je Nte'yam pyaam ku ve'e ñay'apamnajxji.

10 Jep xa ve'e je jayu y'ávup pyítsum je ayook juu' ve'e je Nte'yam du'oñukojtsip, nay jépyjam tse'e y"ávup pyítsum ja ayook juu' ve'e je Nte'yam pyaam ku ve'e ñay'apamnajxji.

11 Ka'a xa ve'e nvaat joma ve'e myu'ut je tsek naaj jetse'e myo'tkojpat je ta'muts naaj, ¿ve'em xaja?

12 Ni ka'a tse'e nvaatpa jetse'e to'k je higo kup duyakta'mat je olivos taajm, kaq tse'e nvaatpa jetse'e je tsaaydum aa'ts duyakta'mat je higo taajm, ¿ve'em xaja? Nay ka'a tse'e y'o'yiva to'k je mo'ot joma ve'e pyuítsum je ta'muts naaj jetse'e jeejyam pyitsumkojpat je tsek naaj.

Jje vijin je kejun juu' ve'e je Nte'yam yajkyp

¹³ Pān jem xa ve'e je jayu juu' ve'e viji kej jetse'e oy juu' jaty duvinmotu, va'an tse'e duyaknuke'xnatāka jets ve'em je'e ve'e ku ve'e jyoojntykat ax jo'n dupaa'ty du'akeega, ku ve'e je y'oy je'e dutónyt je nuu'k aaj je nuu'k joot maat jets je vijin je kejun maat.

¹⁴ Ax pān je m'avintso vinma'yūn myaktonuvaajndup jets pān mtsojktupe'e jetse'e je jayu dutóndat ax jo'n mva'anda, ka'a tse'e mnamyajajadat jetse'e mva'andat jets ka'a je'e ve'e vye'ema.

¹⁵ Ku ve'e je jayu ve'em je ko'oy vinma'yūn dujayep, ka'a tse'e dujayep je vijin je kejun juu' ve'e je Nte'yam yajkyp; ja ko'oyjáyuvapts je'e ve'e je vinma'yūn duyakjéjip, ve'ems ts'e'e ve'e je vinma'yūn juu' ve'e jyayejptup pān pān jaty'e'e dumaqatnavyqa'njudup je naxviijin je kyo'oy je'e.

¹⁶ Kux joma xa ve'e je jayu duyaktonda je y'avintso vinma'yunda jetse'e y'ekjada ku ve'e je vijnk jayu y'óyada, nay jámjyam tse'e je jayu oyvintsova jyátukada jetse'e dutonda nujom juu' jaty'e'e ka óyap.

¹⁷ Ax ku tse'e je jayu dujayep je vijin je kejun juu' ve'e je Nte'yam yajkyp, too'vajkpts je'e ve'e je va'ajts aaj je va'ajts joot dujayep, chajkpts je'e ve'e jetse'e je oy joot dujayejpnit maat anañujoma je jayu, ka'a tse'e je y'avintso vimn'ayunji dupum, napyajmjup tse'e jep kutojkun pa'tkup, ooy tse'e je jayu dutuntukma'at, tum oysts je'e ve'e juu' ve'e tyuump kyajtsp.

¹⁸ Je'eda juu' ve'e du'íxtidup vintso ve'e je jayu chuunidinit oy aaj oy joot, je'e kajx tse'e je númay

jayu jyoojntykada ax jo'n je Nte'yam dutsák.

4

Ku je jayu dumaaatnavyuu'nju je naxviijin je kyo'oy je'e

¹ ¿Tis je'e ve'e juu' ve'e duyakjéjip je tso'oxpajkun jets je kojtsvintso'vun juu' ve'e mjayejptup? Je m'avintso vinma'yun xa je'e ve'e. Mtso'oxpajktupe'e je y'oy je'e kuxxe'e xyaktonda je m'avintso vinma'yunda, ¿ve'em xaja?

² Mtsojktupe'e jetse'e juu' xjayéptat, ax ka'a tse'e m'o'yixjada jetse'e xjayéptat, je'e kajx tse'e myakjayu'oo'kuva'anda. Mtsojktuvap tse'e jetse'e xjayéptat juu' ve'e je viink jayu jyayéptup, ax ka'a tse'e m'o'yixjada jetse'e xjayéptat, je'e kajx tse'e mnakyojktsvintsóvjada. Ka'a tse'e xjayépta juu' ve'e mtsojktup, kux ka'a ve'e je Nte'yam x'amótuda.

³ Ax ku tse'e je Nte'yam x'amótuda, ka'a tse'e myakmo'oda kux ka'a ve'e oy joot x'amótuda; m'amótudup xa ve'e juu' jetse'e xyaktóndat je m'avintso vinma'yunda.

⁴ ¡Miitsta, jáyuda juu' ve'e je Nte'yam dumasoóktup, mnuja'vidup xa ve'e jets pañ pane'e dumaaatnavyaa'njup je naxviijin je kyo'oy je'e, ka'ats je'e ve'e dumaaatnayjávaja je Nte'yam! Pañ pañ xa ve'e dumaaatnavyaa'njup je naxviijin je kyo'oy je'e, cho'oxpujkpts je'e ve'e je Nte'yam.

⁵ Ka'a xa ve'e nunkoojyji je Kunuu'kx Jatyán vyáañ: "Je Espíritu Santo, juu' ve'e je Nte'yam pyaám yam nja'vin kajxmamda, ooyts je'e ve'e

dutuntsak jetse'e pan viijnk nkatsojkumdat ax jo'n je Nte'yam." Jidu'um tse'e vya'añ.

⁶ Ax ka vanxúpjyap tse'e, ooeye'e je Nte'yam je maa'yun xtuntoojnjimda jetse'e xputajkimda. Ve'em xa je'e ve'e dutún ax jo'n je Kunuu'kx Jatyán vyampa: "Cho'oxpujkp xa ve'e je Nte'yam pan pan jatye'e namyájijidup; ax tyoojnjp tse'e je jayu je maa'yun juu' ve'e je nuu'k aaj je nuu'k joöt dujajejptup." Jidu'um tse'e vya'añ.

⁷ Ax ve'em tse'e, napyámjada jem je Nte'yam y'am kya'm. Ka'a tse'e mnamyaso'okjadat jetse'e xtóndat xkótstat juu' ve'e je ko'oyjáyuvap chajkp. Ku ve'e ve'em xtóndat ax jo'n atse'e nva'añ jo'n, mkuke'ekjadap tse'e je ko'oyjáyuvap.

⁸ Mutámada je Nte'yam, jets je'e ve'e mmuatámijiduvat. Tokin toompada, masoqktini je mko'oy joojntykinda. Pan pan jatye'e dumqaatnavyqaq'nuvaajnjudup je Nte'yam jetse'e nay je'ejyji dutonuvaampa je naxviijin je kyo'oy je'e, naajkva'atsjada.

⁹ Ya'axta je tsaachvinma'yuun maat je ka óyap kajx juu' ve'e mtoondup. Mxiiktup xa ve'e uxyam, ñojk'óy tse'e kumya'axta; mxoojntktup tse'e uxyam, ñojk'óy tse'e kumtsaachvinmáyda.

¹⁰ Naajkpi'kajada naajkmootskajada jeja je Nte'yam vyinkujk, van'it tse'e myakmájajadat.

Ka'a tse'e nnatyokimpayo'yumjadat to'k jado'k

¹¹ Utsta ajchta utsta tsaq'ada, ka'a tse'e to'k jado'k mnapyakótsjadat, vimpit atuj ve'e mnachókjadat, ve'em ax jo'n je Nte'yam je pyava'nun vya'añ. Pan pan xa ve'e je y'uts je y'ajch ukpu je y'uts je cha'a duko'ognukojtsip ukpu dutokimpayo'yp,

ve'ems ts'e' e ve'e ax jo'n to'k juu' ve'e vaamp jets
 ka'a ve'e je Nte'yam je pyava'nun tyun. Ax mits,
 jyapana mitse'e, pan mtuumpts mitse'e ve'em,
 ka'ats mitse'e xkutyun je Nte'yam je pyava'nun,
 ve'em xa mitse'e ax jo'n je'e juu v'e vaamp jets ka
 oyap je'e ve'e je Nte'yam je pyava'nun.

¹² Ja Nte'yam, juu' ve'e je pava'nun duyajk
 jetse'e je jayu dutokimpayo'oy, je'ejyji tse'e to'k
 vaamp jets pan pan jatye'e najkx jyoojntykindini
 xa'ma kajx jets pan pan jatye'e najkx chaach-
 paattini xa'ma kajx. PANTS mitse'e mnatyijju jets
 mitse'e xtokimpayo'oy je viijnk jayu?

Ka'a tse'e nnamyájimjadat

¹³ Amotunaxta, jyapana miitsta. Mvaandup xa
 ve'e jets uxyame'e ukpu kepe'e mnajkxtat jem ka-
 jpun kajxm jetse'e jem mtandat to'k joojnt jetse'e
 ooy je meen xtumpaktat.

¹⁴ Ka'a xa miitse'e xnujávada vintso ve'e kep
 juu' tyónjut kyótsjut. Ka'a ve'e xnujávada vinxup
 xaj ve'e mjoojntykadat mnaxvijnadat. Ve'em xa
 uu'me'eda ax jo'n je naxpúxux, vee'nji tse'e y'it
 jetse'e tyókini.

¹⁵ Ñojk'oy xa ve'e jetse'e jidu'um nva'numdat:
 "Pan vaamp xa ve'e je Nte'yam, joojntykimdap
 tse'e jetse'e nto'numdat to'k viijn ukpu jado'k vi-
 ijn."

¹⁶ Ax mnayájijidup tse'e. Ka'a xa je'e ve'e y'oya
 ku ve'e ve'em xtonda.

¹⁷ Je'e kajx tse'e, je jayu juu' ve'e dujanuja'vip
 ti ve'e oy jetse'e dutonut, jetse'e ve'em dukatún,
 tokintoompts je'e ve'e.

5

Ję kojtsvíjin je'ę kajxta pān pānjatye'e kumeenda

¹ Va'an tse'e duya'axta pān pān jatye'e kumeenda, va'an tse'e dūtsaachvinmáyda je tsaachpaatun kajx juu' ve'e tukkədaakjidiinup.

² Juu' xa ve'e jyayejptup, ve'emts je'ę ve'e jeja je Nte'yam vyinkujk ax jo'n kūvyintokikajxni jets ax jo'n je vit je xox juu' ve'e je totuk tūdūtukka'yikajxni.

³ Jets je oro meen je plata meen juu' ve'e jyayejptup, yaknuke'xnatákapti je'ę ve'e jets ka'a je'ę ve'e y'oya juu' ve'e tyoondup. Ve'emts je'ę ve'e je myeen ax jo'n kuy'aa'tsni, jetse'e je uu'ts kuy'il ax jo'n je jaajn juu' ve'e je chu'uts duyaktooyp. Ta tse'e ooy je myeen jets je pyaamduk dūtumpākmokta; ax tāminup tse'e je itakax.

⁴ Ka'a tse'e dumujooysi je toompatajk juu' ve'e dupākmojktu je trigo tāajm. Va'an tse'e je kumeen jayu du'amotunaxta vintso ve'e je toompa ū'aa'najada. Ax kats'amotunajxjudupts je'ę ve'e je Maja Vintsán, juu' ve'e nujom dukā'mikajxp.

⁵ Qoy tse'e je kumeen jayu dūtuntukxoondukta yaya naxviijnit itukujx jetse'e ooy dūtunjayepta juu' ve'e chojktup. Ve'em xa je'ę ve'eda ax jo'n je tsapkaaj juu' ve'e ja jayu yakyee'kp jetse'e duyak'aa'lk.

⁶ Tyokimpāamdu xa je'ę ve'e je jayu juu' ve'e katōkintoondup, jetse'e duyak'oo'kti, ax ka'a tse'e cho'oxpajkjidi.

Ku je jayu dumuténada juu' jetse'e chapkotsta

7 Je'e kajx tse'e, utsta jachta utsta tsa'ada, muténada juu' van'it paat ku ve'e je Maja Vintsán myiinnuvat. Yakkópkada vintso ve'e je yoova toompa dū'a'ix ku ve'e je trigo je tyajm duyakjeja, y'a'ixpts je'e ve'e ku ve'e tyo'ukva'añ jets nay ve'empa ku ve'e je poodun ñaxy.

8 Nay ve'empats miitse'eda, muténada juu' jaty, je xoojntkun maat tse'e x'a'íxtinit je Maja Vintsán, kux táminupe'e je xaaj ku ve'e myiinnuvat.

9 Utsta ajchta utsta tsa'ada, ka'a tse'e to'k jado'k xpakótstat, ve'em tse'e je Nte'yam mkatokimpayo'oyjadat je'e kajx. Támani je'e ve'e ku ve'e je jayu dütokimpayo'ynit.

10 Jaa'myétsta je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpatajkta. Mnuja'vidinup xa ve'e vintso ve'e juu' jaty dūmuténidi ku ve'e chaachpaatti.

11 Ve'em xa uu'me'e nja'vimda jets xoon je'e ve'eda pān pān jatye'e dūmuténidi je tsaachpaatun. M'amotunajxtu tse'e vintso ve'e je Job je tsaachpaatun dūmuteni jets mnuja'vidinupts miits je'e ve'e vintso ve'e je Nte'yam je maa'yün tyo'nuxji ku ve'e je tsaachpaatun duyaknajxy. Ñu'ixkadaakypts je'e ve'e je Nte'yam je jayu jetse'e ooy je tukmo'tun dütunjayep.

12 Utsta ajchta utsta tsa'ada, ax juu' tse'e dunuvinkopkikajxp, ya'ats je'e ve'e: Ka'a tse'e je Nte'yam xyaknáxtat. Ka'a tse'e je tsapjootmit it xyaknajxtuvat, ka'a tse'e ya naxvijnit it xyaknajxtuvat, ni ti viijnka tse'e xkayaknajxtuvat; ñojk'óye'e mva'andat "ve'em" juu' ve'e ve'em, jets "ka'a" juu' ve'e ka'a. Ax ve'em tse'e je Nte'yam mkatokimpayo'oyjadat je'e kajx.

13 Pān jēm xa ve'e nūto'k miitsta juu' ve'e tsaach-paatp, va'an tse'e dūtsapkātsu. Pān jēm tse'e nūto'k miista juu' ve'e xoojntkp, va'an tse'e je Nte'yam dūvin'uvu.

14 Pan jēm tse'e nūto'k miitsta juu' ve'e pajkjup, va'an tse'e dūvatsavu pān pān jatye'e dunuvinténidup je jaanchja'vivatajk, jetsze'e ñutsapkótsjadat, jetse'e je pa'am jayu je olivos aceite yakpāajmjat je Maja Vintsán kajx.

15 Ax je nūtsapkojtspada, pān jyaanchja'vidupe'e jets je Nte'yame'e duyakjotkada'akup ja pa'am jayu, jotkada'akupts je'e ve'e. Ax pān tokintoonts je'e ve'e je pa'am jayu, tokinmee'kxjupts je'e ve'e je Nte'yam.

16 Je'e kajx tse'e, namyumavyátsjada vimpit atuj jets nañutsapkótsjada, ve'em tse'e mjotkāda'aktat. Ku ve'e je jayu chapkāts juu' ve'e tuv jáyuvip joojntykip, ooysts je'e ve'e tyuntún.

17 Vanxup xa ve'e je Elías jyáyuviva jyoojntykiva y'ijt ax jo'n uu'mda. To'k aaj to'k joöt tse'e chapkajts jetse'e kyato'oju, ax ka'a tse'e tyuuj toojk joojnt jagojkm.

18 Van'it tse'e chapkojtsnuva, jetse'e makk tyuntuuj jetse'e je naax duyakjájinuva je tukjoojntykin.

19 Utsta ajchta utsta tsā'ada, pān jēm xa ve'e nuto'k miitsta juu' ve'e je Nte'yam je tyoo' dūmasookp jetse'e jado'k tyuk'avimpítaja,

20 va'an tse'e dunujava jets je'e juu' ve'e to'k je tokin toompa je Nte'yam je tyoo' dūtuk'avimpijtip, tyuknuva'atsupts je'e ve'e je tokin toompa je tsaachpaatun juu' ve'e xā'ma kajx ijtnup jetse'e je

Santiago 5:20

xviii

Santiago 5:20

Nte'yam myee'kxuxjut may je tyokin.

**Ya'a tse'e je nam kojtstán juu' ve'e je
Nte'yam_ xyaktaajnjimdu je nMaj
Vintsánamda Jesucristo kajx
New Testament in Mixe, Totontepec (MX:mto:Mixe,
Totontepec)**

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totontepec Mixe, (Mixe, Totontepec)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Totontepec [mto], Mexico

Copyright Information

© 1989, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Totontepec

© 1989, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

xx

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

47d09f80-22d6-55c5-b9e5-a04a59e3169e